

SEDMO DRŽAVNO NATJECANJE

U STRIŽI

OVACA

Drniš 17. svibnja

ORGANIZATOR

HRVATSKA POLJOPRIVREDNA AGENCIJA
GRAD DRNIŠ
HRVATSKI SAVEZ UZGAJIVAČA OVACA I KOZA
UDRUGA UZGAJIVAČA OVACA I KOZA UNEŠIĆ - MRKA
SAVJETODAVNA SLUŽBA
GUMEX EKO

POKROVITELJI

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
GRAD DRNIŠ
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

10310 Ivanić Grad, Vulinčeva 10
Tel: 385 1 28 811 / Fax: 385 1 28 82 482
E-mail: gumex-eko@inet.hr

SEDMO DRŽAVNO NATJECANJE U STRIŽI OVACA

Drniš 17. svibnja 2014.

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Mr.sc. Josip Begonja
Gradonačelnik grada Drniša

Dr. sc. Zdravko Barać
v.d. Ravnatelj Hrvatske poljoprivredne agencije

Anton Jureša
Predsjednik Saveza uzgajivača ovaca i koza

Branko Rajčić
Predsjednik Udruge uzgajivača ovaca i koza općine Unešić – „Mrka“

Danijel Mulc dipl.ing.
*Načelnik Odjela za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja
u Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji*

Mirko Devčić
Gumex – eko d.o.o.

PROGRAM

- 17:00** Svečano otvorenje
- 17:30** Početak natjecanja – tehnika ručne škare (kvalifikacijski krug)
- 18:00** Početak natjecanja – tehnika električne škare (kvalifikacijski krug)

-
- 19:00** Završnica u tehnički ručne škare
(3 najbolja natjecatelja iz kvalifikacijskog kruga)
  - 19:30** Završnica u tehnički električne škare
(3 najbolja natjecatelja iz kvalifikacijskog kruga)
  - 20:00** Proglašenje pobjednika, dodjela priznanja i zatvaranje natjecanja

Poštovani natjecatelji, posjetitelji i uzgajivači ovaca

Hrvatski savez uzgajivača ovaca i koza u suradnji sa Hrvatskom poljoprivrednom agencijom, sada već tradicionalno od 2007. godine organizira „Državno natjecanje u striži ovaca“. Ovom manifestacijom promoviraju se najveštiji šišači, te se nastoji ukazati na probleme s kojima se svakodnevno susrećemo kada je u pitanju vuna hrvatskih ovčara.

U Hrvatskoj se godišnje proizvede oko 1.000 tona vune, mali dio se organizirano prikupi, a veći dio završi u kontejnerima za smeće, po ogradama i pašnjacima na kojima pasu ovce te oko štala. Na ovaj način od visoko vrijednog proizvoda postaje veliki ekološki problem. Stalni naporci koje su ulagali uzgajivači ovaca uključeni u Hrvatski savez uzgajivača ovaca i koza u suradnji s Odjelom za razvoj ovčarstva, kozarstva i uzgoja malih životinja doveli su do pozitivnih pomaka što se otkupa vune tiče.

Želja je da ova manifestacija, osim što je natjecanje među najboljim hrvatskim strizačima vune, bude i mjesto gdje će se i dalje ukazivati na postojeće probleme te na moguća rješenja po pitanju otkupa vune.

Mišljenja smo kako ovaj hrvatski ovčarski proizvod može i mora pronaći svoje mjesto u različitim proizvodima i na hrvatskom tržištu.

Dosadašnja natjecanja su polučila veliki interes javnosti, medija kao i samih uzgajivača ovaca, koji su u velikom broju posjetili ovu manifestaciju. Vjerujemo da će tako biti i ove godine!

Za organizacijski odbor:

STRIŽA OVACA

Gledano kroz povijest vuna je oblačila i grijala mnoge naraštaje. Kroz čitavu Hrvatsku, uz preslicu su se ispredale niti i priče uz zimsku vatrnu, češljala se vuna i prela pokoja sudbina. Tkale su se na tkalačkom stanu tkanine za haljine, prsluke i kapute, plele su se čarape, veste i kape. Vuna se nije bacala, na vuni se sjedilo i spavalо, vunom se ukrašavalо.

Danas, vuna proizvedena u Hrvatskoj nema gospodarsku važnost. Po pasminskoj strukturi ovaca u Hrvatskoj,

najzastupljenije su autohtone pasmine koje se uglavnom odlikuju malom proizvodnjom vune po grlu, vuna je loše i neujednačene kvalitete, slabe elastičnosti i valovitosti. Pa je stoga striža ovaca postala samo nužda, zootehnički zahvat a ne potreba da se proizvedu veće količine za prodaju. Nerijetko ta ista vuna „krasi“

livade, pašnjake ograde i zidove, potvrđujući samo da je jednostavno otpad kojeg se treba brzo i lako riješiti. Procjena je da se u Hrvatskoj proizvede između 1.000 i 1.200 tona vune. I tu kreću problemi otkupa vune, jer ju je teško prodati. Ne postoje više domaće predionice koje bi otkupljivale vunu. Sve je manje otkupljivača i preprodavača koji bi se htjeli upustiti u otkup i preprodaju vune.

Vuna proizvedena u Hrvatskoj nije za industrijsku preradu (osobito za kvalitetne materijale pri izradi odijela). No i takva vuna, lošije kvalitete ima svoje mjesto pod suncem, te se može upotrebljavati za proizvodnju jastuka, prekrivača, madraca, tepiha, suvenira, izolacijskih materijala u građevinarstvu, u industriji za oblaganje/tapeciranje. No da bi se i ta naša vuna, koja nije visoke kvalitete, mogla iskoristiti, bitnu ulogu ima šišanje i klasiranje vune.

Šišanje ovaca je zapravo jedan proces koji bi bilo dobro unaprijed isplanirati i mora mu se posvetiti. Zašto? Jednostavno, što je bolje organizirano to je prije završeno, a ovce su u manjem stresu.

Šišanje ovaca u stadu kreće odvajanjem ovaca koje su zdrave i bolesne. Zdrave se moraju pripremiti prije šišanja:
tako da se očiste od korova, balege prašine i blata

kako bi se lakše šišale.

Ako je potrebno podšišaju se kako bi šišanje bilo lakše (osobito ako se šiša ručnim škarama).

Ovce koje su jako prljave dobro bi bilo oprati 4-5 dana prije šišanja. Nakon pranja životinje se stavljuju na suho mjesto, ne na direktno sunce jer se time smanjuje kvaliteta vune, također ne smiju biti izložene vjetru (moguća prehlada i upala pluća).

Poželjno je ovce ne hraniti 10-12 sati prije striže, te janjad koja siše treba se organizirati da su najviše 4 sata odvojena od majke.

Obavezno treba pregledati i pripremiti ručne i električne škare, te ako je potrebno ručne škare se dobro naoštire. Električnim škarama treba pregledati noževe, te osigurati rezervne noževe tako da budu pri ruci tijekom šišanja.

Tijekom šišanja koje se obavlja ručnim ili električnim škarama potrebno je imati na dohvatu sav pribor i priručni alat. Ručnim škarama može se ošišati između 20-30 ovaca dnevno po šišaču. Vuna se ne striže ravno i nije odsječena odmah pri koži tako da je runo manje kvalitete i količinski ga je

manje. Šišanjem električnim škarama je brzo, šiša se do same kože te se dobije visina pramena i veća masa vune nego kod šišanja ručnim škarama. Pri šišanju ovaca bitno je blago postupati s životinjama kako bi se izbjegao dodatni stres i nepoželjne ozljede. Poželjno je zato krenuti s jalovim ovcama i kastratima dok se „ruka malo ne zagrije“, zatim ovnovima, te na kraju rasplodnim, muznim i dojnim ovcama. Runo crnih i bolesnih ovaca mora biti odvojeno i posebno označeno i upakirano. Runo je poželjno skinuti u jednom komadu, ako je baš potrebno onda se radi drugi rez, te kao što je već spomenuto, izbjegavati posjekotine na koži i onečišćavanje runa.

Skladištenje vune tj. pripreme koje prethode skladištenju su prikupljanje i vaganje vune, koje se obavlja pri šišanju ovaca, kako bi se vidjelo koliki je prinos vune po grlu godišnje. Odvajaju se nečistoće te se runo stavlja na stol za sortiranje koji je rešetkast. Svi sitni dijelovi runa i nečistoće propadnu kroz stol za sortiranje te se taj otpad odvaja kako se ne bi pomiješao s vunom. Runa se odvajaju (klasiraju) onako kako je provedena striža (jalove ovce i kastrati, ovnovi, te na kraju rasplodne, muzne i dojne ovce), te se posebno izdvaja, pakira i označava runo crnih i bolesnih ovaca. Klasiranje runa na stolu za sortiranje se provodi kako bi se grupirala runa koja imaju sličnu/istu kvalitetu. Runa poslije striže ne smiju biti izložena izravnom suncu, vlazi, već moraju biti rasprostrta i sušena u sjeni. Kada je runo suho savija se i veže a pojedinačne pramenove i pramenčice sakuplja se na hrpu ili na sredinu najvećeg komada runa, smota se i veže. Veže se isključivo jutenom ili papirnatom špagom! Vuna se skladišti u prostorijama koje su suhe i prozračne, određenog nagiba (tako da je zrak stalno suh), te je poželjno skladište zaštiti od požara i upotrijebiti sredstva za zaštitu od štetnika (moljaca). Tako uskladištena vuna može pričekati otkup ili neke bolje dane.

GRAD DRNIŠ

Upitate li Drnišane o postanku imena njihovog grada, dobiti ćete jedinstveni odgovor: Dernis znači vrata u polje (na perzijskom jeziku). No, ovo tumačenje značenja imena grada otklanja se prvim pisanim spomenom na grad Drniš koji potječe iz 15 stoljeća, točnije od 08. Ožujka 1494. godine. Spis govori o prodaji vrta iz drniškog podgrađa (sub urbum Dernis). Nagađa se da se Drniš prvi put spominje pod imenom Ključić oko 1340. godine Turci stižu već 1415. godine kada kontinuirano pljačkaju i pale grad. Godine 1522. Drniš pada pod tursku vlast, a 1528. godine postaje stalna sudska ispostava – nahija (sud za vrijeme Turaka).

Gradom dominira današnji spomenik kulture, Gradina, koja se nalazi na 334 m nadmorske visine, a strateški „kontrolira“ Petrovo polje i puteve prema gradovima Šibeniku i Kninu. U tursko doba do 1647. godine grad Drniš je bio napredan grad. Zapisи kažu da je već tada postojalo 200-300 domaćinstava, 5 džamija, opskrba tekućom vodom s Promine i nekoliko mostova preko rijeke Čikole.

Odlaskom Turaka, Drniš preuzimaju Mlečani. Nakon 1683. godine mletački general Leonardo Foscolo u početku nalaže rušenje drniške utvrde (Gradine), no kako je sve do 1715. godine postojala opasnost od prodora Turaka, Gradina se ubrzo dodatno obnavlja. Uređeni su posjedovni odnosi i organizirana je samouprava (Drniška liga) na čelu s guvernaturom (državna vlast), serdarom (narodni predstavnik) te harambašom i sudcima koje bira narod, a država ih potvrđuje. Oni su bili podređeni kninskom providuru

Prolaskom turske opasnosti, Drniš se „spušta“ sa Gradine i 1786. godine gradi se „palazzino“ i „kvarter“. Ovi objekti su rađeni u vojno-upravne svrhe. Označili su početak „novog“ Drniša s centrom na Poljani, gdje je i dan danas.

Krajem XVIII. i početkom XIX. stoljeća stiže nam Austrija koja vlada ovim područjem od 1798.-1806. godine, te opet od 1813.-1918. godine. U kratkom periodu od 1806.-1813. godine ovdje je vladala i Francuska. U ovom periodu grad Drniš doživljava značajne stvari: dobivanje poštanske postaje, početak kontinuirane nastave u osnovnoj školi, osnivanje Drniške glazbe, otvaranje Slavjanske narodne čitaonice, uvođenje hrvatskog jezika u škole, dobivanje željezničkog spoja sa Splitom i Šibenikom (rudnici mrkog ugljena utječu na industrijalizaciju našeg kraja), dobivanje tekuće vode koja je do tada bila u Badnju (Stara česma), osnivanje Hrvatskog sokola iz kojeg su se razvili svi sportovi, osnivanje Općinske štedionice s ciljem unapređenja poljoprivrede i šumarstva, početak upotrebe hrvatskog jezika u uredima i školama, eksploatacija boksita u Kalunu.

Nakon I. svjetskog rata u Drnišu se ubrzano mijenjaju vlasti. U početku, svega dva mjeseca, drniškim krajem vlada Kraljevina Srbija (od 29. listopada do 28. prosinca 1918. godine), no nakon toga dolazi vrijeme vladavina Kraljevine Italije sve do 05. travnja 1921. godine. Odlaskom Talijana, vlast preuzima Kraljevina Jugoslavija (1929. – 1941. godine) kada se dobiva struja, voda, te je završena željeznička pruga prema Zagrebu.

Nakon II. svjetskog rata na vlast dolazi socijalistička Jugoslavija. 1990. godine provedeni parlamentarni izbori rezultiraju proglašenjem Republike Hrvatske, što dovodi do pobune srpskog stanovništva i četverogodišnjeg progonstva ovdašnjeg stanovništva.

Nakon Domovinskog rata i vojno-redarstvene akcije Oluja (05.08.1995. godine) drnišani se vraćaju, kako bi po tko zna koji put u povijesti opet obnovili svoj grad i okolna naselja i započeli život iz temelja.

Na što pomislite kada se izgovori ime Drniša?

Pršut, vino, Meštrović, Čikola, Promina, Petrovo polje, susak... Da, ali to nije sve. Kada se kaže Drniš misli se i na rijeku Krku i Nacionalni park „Krka“, na sveti otok Visovac i Visovačko jezero, na kršne Miljevce, a prije svega na gostoprimstvo, srdačna lica Drnišana i drnišku kapu.

IVAN
MEŠTROVIĆ
1883 - 1962

Od davnih dana naporno radimo, ali i uživamo u tome. Mi smo i rudari i pršutari i mesari i umjetnici i željezničari i postolari i kovači i vinogradari i zemljoradnici i stočari. Nikada nas ovaj naš krški kraj nije mazio i pazio, ali smo zato naučili živjeti u skladu s njim i živjeti od njega. Drnišani i Drnišanke skromni su i požrtvovni ljudi koji su stoljećima boravka u ovim krajevima otkrili njegove ljepote i razvili svjetski poznate specijalitete.

Uz zvuke dipli i gusli, šarenilo boja i materijala narodnih nošnji, pjevaju se ojkalice, plešu se nijema kola, stišću se ruke, upoznaju se mladi. Biti u drniškom kraju znači uživati u delicijama. Kušajte arambašice, jela ispod peke, domaći kruh ispod peke, slasnu drnišku janjetinu s ražnja uz mladu kapulicu, puru, grah i ječam. Ali nikako ne otidite, a da niste kušali naša autohtona vina, mišni sir i „njegovo gurmansko veličanstvo“-drniški pršut!

Svojim prirodnim ljepotama te bogatom spomeničkom i kulturnom baštinom drniško područje postaje sve privlačnije odredište rekreativnog i izletničkog turizma. Velika raznolikost prostora Grada Drniša značajna za razvoj selektivnih oblika turizma koji se temelje na ruralnom i aktivnom turizmu. Planinarsko izletište Promina, blizina rijeke Čikole i Krke, franjevačkog samostana Visovac, te dijela NP Krka - Roškog Slapa čine posebno okruženje gradu Drnišu, te ga svojim prirodnim ljepotama izdvajaju kao privlačnu izletničku destinaciju. Područje Grada Drniša je idealno mjesto za sve koji vole aktivno provesti vikend u prirodi, daleko od gradske vreve i buke.

Grad Drniš krasí bogata kulturno-povijesna i spomenička baština; Srednjovjekovna utvrda Ključica Crkva sv. Ante.

Raznolikost našeg kraja, nadmorske visine, plodna polja, krške rijeke, prirodne i kulturne ljepote ostaviti će vas bez daha bez obzira u koje doba godine nas odlučili posjetiti.

Dodite i vi u Drniš...

„ŠESTO DRŽAVNO NATJECANJE U STRIŽI OVACA“

Novalja, 08. lipnja 2012.

U Novalji je 08. lipnja 2012. u organizaciji Hrvatskog saveza uzgajivača ovaca i koza, Udruge uzgajivača paške ovce i proizvođača paškog sira „Zaglava“ te Hrvatske poljoprivredne agencije, a pod pokroviteljstvom grada Novalje i Ministarstva poljoprivrede održano „6. državno natjecanje u striži ovaca“. Ovo je prvi puta da se ovo zanimljivo natjecanje organizira u gradu Novalji, turističkom centru i središnjoj luci otoka Paga te županije Ličko-senjske, smještenoj u blagom zaljevu sjeverozapadnog dijela otoka Paga, površine 93,36 km², sa oko 3500 stanovnika. U disciplini striže ovaca ručnim škarama prijavilo se ukupno pet natjecatelja, koji su u kvalifikacijskom krugu strigli po dvije ovce. U završnici su se natjecala tri najbolja natjecatelja koji su strigli tri ovce. U disciplini striže ovaca električnim škarama prijavilo se sedam natjecatelja koji su u kvalifikacijskom dijelu natjecanja strigli po tri ovce. U završnici su najbolji natjecatelji strigli po 5 ovaca. Moramo naglasiti da su i ove godine natjecatelji veliku pozornost posvetili osim brzine i kvalitete striže i načinu postupanja sa životinjama, a svako teže ozljeđivanje ovce rezultiralo je diskvalifikacijom iz natjecanja kako je i predviđeno pravilnikom natjecanja.

POBJEDNICI NATJECANJA U STRIŽI OVACA

Ručne škare (u završnici su strižene po 2 ovce)

Mario Blažek, Daruvar

7 min 14 sek

Nedeljko Čemeljić, Kolan	7 min 14 sek
Marin Mršić, G. Biljane	7 min 56 sek

Električne škare (u završnici je striženo po 5 ovaca)

Robert Tkalec, Ivanić Grad	4 min 21 sek
Mihael Vuk, Bjelovar	4 min 59 sek
Mario Blažek, Daruvar	6 min 35 sek

Natjecanje je pobudilo interes žitelja i posjetitelja Novalje koji su u velikom broju došli bodriti natjecatelje. Natjecanje se organizira ne samo da se uzgajivači ovaca educiraju o načinima pravilnog šišanja ovaca i čuvanja vune, već i da se ukaže na sve veći ekološki problem zbrinjavanja vune koja se nekontrolirano odlaže u okoliš. Taj problem je još veći na otocima gdje se uzgaja veliki broj ovaca i gdje su prirodni resursi manji, pa je i povećana odgovornost uzgajivača za njihovo očuvanje. Zahvaljujući upravo i velikom broju predstavnika medija nazočnih na natjecanju širi krug ljudi u Republici Hrvatskoj je upoznat ne samo s uspjesima takmičara, nego i s osnovnim problemom koji imaju uzgajivači ovaca sa plasiranjem vune na tržište. Članovi udruge Zaglava kao odlični domaćini u pauzama natjecanja su organizirali nastup novaljske pjevačka klape „Slavuji“ koja je upoznala nazočne sa brojnim lokalnim napjevima i bogatom kulturnom poviješću ovog kraja.

SEDMO DRŽAVNO NATJECANJE U STRIŽI OVACA

Drniš 17. svibnja 2014.

MEĐUNARODNA PRAVILA U STRIŽI OVACA

1. NATJECATELJI

- a) Natjecatelji se prijavljuju i natječu na vlastitu odgovornost.
- b) Natjecatelji moraju biti prikladno odjeveni, uključujući i obuću. To će nadgledati glavni sudac. Moraju biti prikladno odjeveni i na proglašenju pobjednika.
- c) Uporaba doping sredstava je zabranjena na svim natjecanjima. Može se napraviti nasumičan test na drogu, a ako se pokaže pozitivan, natjecatelj će snositi sve troškove testa i biti će diskvalificiran. (Pogledajte Zlatne Škare, Svjetsko Prvenstvo, pravilo 8).
- d) Glavni ili pomoćni sudac ima pravo isključiti stroj za šišanje ili diskvalificirati bilo kojeg natjecatelja čiji način rada ili ponašanje šteti natjecanju. Glavni sudac može zaustaviti natjecatelja za vrijeme natjecanja, ako je jasno da neće završiti šišanje u određenom roku. (Vidi 6. (F) također).

2. PRAVILA NATJECANJA

- a) Izvlačenje za kvalifikacije će se obaviti prije svih natjecanja.
- b) Natjecatelji moraju osigurati vlastiti set za šišanje, češljeve, oštice za rezanje i škare. Opremu za oštrenje će osigurati Odbor zemlje domaćina u skladu s lokalnim propisima ili zakonima.
- c) Svakom natjecatelju će biti dozvoljena dva para škara koje su njihova odgovornost i ni u kojem trenutku neće biti dozvoljeno zaustaviti

vrijeme šišanje zbog neispravnosti stroja za šišanje, škara ili zbog bijega ovce. U slučaju da dođe do prekida vrijeme će se zaustaviti ili ponovo pokrenuti samo ako to odluči Glavni sudac. Komisija može odobriti korištenje do tri seta za šišanje kada se šiša više pasmina/tipova vune.

- d) Izvlačenje za boks se obavlja nakon što se ovce nalaze unutar boksa za sve krugove. U slučaju da je šišać ljevoruk, ako je moguće, ovca koju će natjecatelj šišati će se prebaciti u lijevi dio radnog prostora.
- e) Natjecatelji mogu ući u boks s ovcama u prisustvu sudaca, kako bi razvrstali i pregledali ovce. Striža vune prije i/ili nakon vremena (za vrijeme u prisutnosti pomagača u prostoru za ovce) će se kazniti. (Vidi 7. (k)).
- f) Natjecatelji mogu uložiti žalbu na ovcu za koju smatraju da nije po kriteriju natjecanja, te se ona može zamijeniti prije početka kvalifikacija, četvrtina, polufinala ili finala. Sudačka odluka je konačna. Ovaca koju je sudac diskvalificirao, mora biti izdvojena/obilježena i povućena iz natjecanja.
- g) Svaki natjecatelj mora bez ičije pomoći:
  - Uključiti i isključiti stroj za šišanje;
  - Uhvatiti ovcu koja stoji unutar boksa, osim ako prije početka natjecanja nije donesena drugačija odluka iz sigurnosnih razloga. (npr. Scottish Blackface, gdje se ovca može održati u sjedećem položaju.);
  - Izvući svaku ovcu kroz vrata;
  - Isključiti aparat za šišanje između dva šišanja.
- h) Držaču ovaca je dozvoljeno biti u boksu. Ta osoba ne smije davati savjet, dizati ovce za natjecatelja ili uključivati/isključivati mašinu za šišanje. Neovlaštenim osobama zabranjeno je biti u prostoru s ovcama, također je zabranjeno ovlaštenim osobama pomagati natjecateljima na bilo koji način, osim ako je u pitanju sigurnost natjecatelja i/ili ovaca.
- i) Natjecatelji moraju čekati, na svom mjestu, rukama postavljenim na zatvorena vrata boksa, na riječ 'Kreni' od službene osobe koja označava početak natjecanja.
- j) Po završetku šišanja ovaca, svi natjecatelji moraju ostati na svom mjestu sve dok posljednji natjecatelj ne završi, osim;
  - (i) ako je potrebna hitna medicinska pomoć;
  - (ii) Ili ako su prije početka natjecanja od glavnog sudca dobili dozvolu.
- k) Svoje ostrizjene ovce natjecatelji ne mogu pokazivati sucima u boksu, ali mogu biti zatraženi da pokažu ovce iz slijedećih kvalifikacija. Ako ne učine zatraženo, sudac će ih kazniti jednim kaznenim bodom .

3. OVCE

- a) Za natjecanje moraju biti pažljivo izabrane ovce podjednake u tipu i veličini kako bi se omogućilo pravedno natjecanje.
- b) Priprema ovaca za natjecanje mora biti minimalna i jednaka za sve ovce. Pripremno šišanje mora biti takvo da se spriječe ozljede područja oko muških i ženskih genitalija, te vimena.

4. MJERENJE VREMENA

- a) Za svakog natjecatelja osigurati će se mjeritelj vremena sa štopericom. Preporuča se dodatno mjerjenje vremena sa štopericom koju može imati svaki natjecatelj.
- b) Vrijeme svakog natjecatelja će se mjeriti od izrečene riječi „kreni“ pa dok:
  - (i) natjecatelj nije završio sa šišanjem zadnje ovce i isključio mašinu za šišanje ili pritisnut gumb „stop“;
  - (ii) oni koji šišaju ručnim škarama, sve dok ne završe šišati posljednju ovcu i odlože škare ili kad je pritisnut gumb „stop“.

5. GLAVNI SUDAC

- a) Za svako natjecanje bit će imenovan Glavni sudac, koji će biti odgovoran te strogo upravljati i kontrolirati natjecanje u skladu s međunarodnim pravilima, te svim dodatnim pravilima koje odobri Svjetsko vijeće. Odluka Glavnog suca o bilo kojem pitanju koje nije obuhvaćeno pravilima biti će poštivana.
- b) Svaka osoba može tražiti pojašnjenje od suca za bilo koju odluku. Sudac može donijeti odluku o problemu koji se pojavio ili ga proslijediti na Odbor za žalbe.
- c) Za svaku kaznu od cijelog kaznenog boda mora biti pozvan Glavni sudac te odlučiti o kazni (kao u pravilima 2. (k), 7(k) i 9(b)).
- d) Prije početka natjecanja glavni sudac će objaviti da li će se šišati donji dio nogu ili ne, gdje započinje to područje i gdje završava, te ukazati na bilo koju kaznu koja će se primjenjivati u skladu s tim. (Vidi 9. (a), (IV)).

6. POMOĆNI SUCI

- (a) Pomoćni suci će suditi za:
  - (iii) ponovljeno šišanje vune;
  - (iv) lomljene rune;
  - (v) šišanje prije ili poslije vremena;

- (vi) ostale kazne po pravilu 7.
- (b) Pomoćni suci moraju na početku kruga stajati uvijek na istom mjestu.
- (c) Pomoćni suci se moraju rotirati tako da su svi natjecatelji budu jednako provjeravani.
- (d) Rotacija Pomoćnih sudaca mora se nastaviti sve dok zadnja ovaca zadnjeg šišača nije ošišana.
- (e) Pomoćni suci moraju, na završetku šišanja zadnje ovce svakog kruga, ubilježiti svakom natjecatelju (ako ima) kaznene bodove na odgovarajuću karticu.
- (f) Ako je natjecatelj zadobio ozljedu zbog koje jako krvari, Pomoćni suci će zaustaviti natjecatelja ako vjeruju da je to u interesu natjecatelja ili natjecanja.

7. ODBOR ZA KAZNE

- a) Dodatno šišanje - veličine kartice (85 x 55 x 10mm) jednako je **pet kaznih bodova**. **Jedan kazneni bod** - (85 x 11 x 10mm).
- b) **Jedan kazneni bod** za do kraja neošišanu vunu na vratu.
- c) **Dva kaznena boda** ako osoba u boksu diže ovce kako bi pomogao natjecatelju. Vidi 2. (h)).
- d) **Jedan kazneni bod** po strani tijela gdje je očito da vuna sa trbuha ili prsa nije ošišana.
- e) **Jedan kazneni bod** za loše odstranjenu vune s trbuha.
- f) **Jedan kazneni bod** za vunu bačenu tako da se pomiješala s vunom drugog natjecatelja.
- g) **Dva kaznena boda** za namjerno natjecateljevo trganje vune sa nogu na ovci koja nije ošišana.
- h) **Tri kaznena boda** za korištenje ručnih škara kako bi se šišala otvorena vuna na vratu osim ako to ne odobri glavni sudac.
- i) **Pet kaznenih bodova** ako ošišana ovaca kod puštanja potrga runo ili ga odnese na sebi.
- j) **Dva cijela kaznena boda** ako se dopusti ošišanoj ili napola ošišanoj ovci da pobegne. Natjecatelj mora ovcu stavio u boks.
- k) **Jedan cijeli bod** za prekoračenje vremena bilo da se radi o natjecatelju ili o pomoćniku koji je u boksu za ovce (u vrijeme dodavanje ovaca), za trganje i odstranjivanje vune s donjeg dijela nogu.
- l) **Cijelih pet bodova** će biti oduzeto za grubo postupanje s ovcom i o tom prekršaju konzultirat će se sudac i Odbor sudaca.
- m) Odbor Sudaca treba se konzultirati o bilo kojem cijelom kaznenom bodu po pravilu broj .(7). (l).

8. SUCI U BOKSU

- a) Sudi se po jedinstvenom sustavu. Ako je moguće, broj sudaca se treba podijeliti na broj ovaca koje se šišaju.
- b) Suci će ocijeniti ošištane ovce :
  - (i) Koliko je vune ostalo neošišano;
  - (ii) Posjekotine na ovcama.
- a) Sudac u boksu će zvati glavnog suca da odlučiti o kazni za pravilo 9. (b), te tada nastaviti ocjenjivati ostale dijelove ovce.

9. KAZNENI BODOVI ZA BOKS

- a)
  - (i) Vuna ostavljena na ovci- veličine jedne kartice (85 x 55 x 10mm) - **pet kaznenih bodova. Jedan kazneni bod** - (85 x 11 x 10mm);
  - (ii) Zarezivanje kože - **jedan kazneni bod** od 15mm promjera, ili ekvivalent zbroja manjih pogrešaka;
  - (iii) Rane koje ulaze u meso ili mišić (nedovoljna za punu kaznu od pet cijelih bodova) će donijeti najmanje **pet kaznenih bodova** plus bodovi za veličinu reza;
  - (iv) Do **dva kaznena boda** za djelomično neošišani donji dio noge; do **četiri boda**, ako je nogu ostavljena s dosta vune, ovisno kako odluči komisija i glavni sudac. (Vidi 5. (d));
- b) Sudac **mora** biti pozvan, a natjecatelj će biti kažnjen s dodatnih **pet bodova** po prekršaju, što će se pribrojati bodovima za boks, ako:
  - (i) Porežu sisu i time umanje uzgojnu vrijednost ovce;
  - (ii) Teško ozljede ovcu do mjere u kojoj to zahtijeva kirurški zahvat. (Sudac može zahtijevati manji broj šavova bez provođenja iznad navedenih kazni).
- c) Sudac za boks **mora** biti pozvan i natjecatelj će biti kažnjen s dodatnih **deset kaznenih bodova** po prekršaju te će se to dodati zbroju bodova za boks ako:
  - (i) Zarežu tetivu;
  - (ii) Zarežu muške genitalije.
(Površinska ozljeda muških genitalija ne mora nužno donijeti najstrožu kaznu).
- d) Sudac u boksu će odlučiti o kaznenim bodovima i upisati puni kazneni bod na kartici za boks.

10. ŠIŠANJE, BODOVI, KALKULACIJA

Bodovi za vrijeme. 1 bod za svakih 20 sekundi. Pomnoži minute s 3.

Podijelite sekunde s 20.

Bodovi od komisije. Podijeli ukupan broj bodova za svakog natjecatelja s brojem ošišanih ovaca

Bodovi boks. Podijeliti ukupni broj kaznenih bodova s brojem ošišanih ovaca .

Bodovi za vrijeme, od komisije i za boks se zbrajaju kako bi se dobio rezultat. Natjecatelj s najmanjim brojem bodova pobjeđuje. Natjecatelje se mora obavijestiti o ukupnom broju negativnih bodova koje su prikupili.

U slučaju neriješenog rezultata, natjecatelj s najmanjim brojem bodova komisije i za boks imat će prednost. Ako je još uvijek broj bodova izjednačen, natjecatelj s nižim brojem bodova za boks će imati prednost. Ako je još uvijek izjednačenje, natjecatelj s manjim brojem bodova od komisije će imati prednost.

Bodovi na finoću vune ošišanih ovaca se dodaju i uvijek su preko 15

- za križance/ovaca oštrog runa u boksu su 15 i više
- za merino/finorune ovce u boksu su 25 i više

(Bodovi mogu biti povećani uz odobrenje sudaca)

Natjecatelji sa većim brojem bodova za finoću vune biti će plasirani lošije od natjecatelja sa nižim brojem bodova.

11. ŽALBE

- a) Svaka žalba biti će upućena Odboru za žalbe na čelu kojeg je glavni sudac. Žalba mora biti priložena u roku 15 min. od kada su objavljeni rezultati nakon svakog kruga.
- b) Osoba koje prilaže žalbu može obavijestiti o toj žalbi prije pismene predaje iste. Druge osobe neće ulaziti u raspravu o događaju osim ako to ne zatraži glavni sudac.
- c) U slučajevima koji nisu pokriveni pravilnikom, odluka komisije će biti konačna odluka.

12. DODATNA PRAVILA

- a) Sva takmičenja moraju biti opremljena sa setom za prvu pomoć, iglama, koncem i antiseptikom, te bi trebao biti na raspolaganju veterinar ako je to moguće.
- b) Tamo gdje se dodjeljuje nagrada za najbolje ošišane ovce u boksu, one moraju biti ošišane unutar određenog vremenskog perioda koji određuje sudac.
- c) Organizacijski odbori bi trebalo osigurati sat na vidljivom mjestu za sve natjecatelje i promatrače.

- d) Zemlje/države koje su prihvatile Međunarodna pravila za šišanje ovaca „Zlatne škare“, imaju pravo izmijeniti ili uvesti pravilo u skladu sa nacionalnim pravilima ili standardima uz odobrenje Svjetskog vijeća. Za svjetsko prvenstvo vrijede pravila Zlatne škare svjetsko.

KVALIFIKACIJE

FINALE

IME I PREZIME NATJECATELJA	ADRESA	BROJ BODOVA

SEDMO DRŽAVNO NATJECANJE U STRIŽI OVACA

Drniš 17. svibnja 2014.

Zahvaljujemo se pokroviteljima ove manifestacije, Ministarstvu poljoprivrede, Šibensko-kninskoj županiji i gradu Drnišu.

Zahvalnost dugujemo i sponzorima koji su svojim doprinosom omogućili održavanje ove manifestacije, kao i predstavnicima medija koji su također zaslužni da se ovčari predstave široj javnosti.

Zahvaljujemo se svima koji su na bilo koji način pomogli u održavanju «Sedmog državnog natjecanja u striži ovaca».

Organizacijski odbor

